

Dosarul nr. 2ra-831/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Gh. Stratulat)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

DECIZIE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Întreprinderea cu capital străin „Total Leasing&Finance” societate pe acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea cu capital străin „Total Leasing&Finance” societate pe acțiuni împotriva Societății cu răspundere limitată „Neaos”, Societății cu răspundere limitată „Inter Trade Investment Company”, Societății cu răspundere limitată „Turbilon Teh”, Societății cu răspundere limitată „Clasic SV” și lui Oleg Gonța cu privire la încasarea datoriei și la cererea reconvențională depusă de către Societatea cu răspundere limitată „Inter Trade Investment Company” împotriva Întreprinderii cu capital străin „Total Leasing&Finance” societate pe acțiuni cu privire la constatarea nulității contractului de împrumut,

împotriva deciziei din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Întreprinderea cu capital străin „Total Leasing&Finance” societate pe acțiuni, a fost admis apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Neaos”, Societatea cu răspundere limitată „Inter Trade Investment Company”, Societatea cu răspundere limitată „Turbilon Teh”, Societatea cu răspundere limitată „Clasic SV” și Oleg Gonța, au fost casate hotărârile din 16 aprilie 2019, încheierile din 16 aprilie 2015, 18 noiembrie 2015 și 23 februarie 2016 și încheierea protocolară din 02 iunie 2016 ale Judecătoriai Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre,

constată:

La 20 martie 2014 ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Neaos”, SRL „Turbilon Teh”, SRL „Clasic SV”, SRL „Inter Trade Investment Company” și lui Oleg Gonța cu privire la

încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 09 aprilie 2013 a fost semnat contractul de împrumut nr. 958I-2013-NEA, între ÎCS „Total Leasing&Finance” SA, la acea vreme ÎCS „Total Leasing” SRL, denumire modificată la 23 august 2013 și SRL „Neaos”, conform căruia ultimului i-a fost acordat un împrumut în mărime de 300000 de Euro, pe un termen de 24 luni, în scopul achiziției tehnicii agricole destinate vânzării.

A menționat că, împrumutul a fost acordat în echivalentul MDL, ceea ce conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei la data plății constituia 4779091,95 de lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 253 din 09 aprilie 2013.

A susținut că, rambursarea plăților, conform contractului de împrumut enunțat, a fost asigurată prin fidejusiunea SRL „Turbilon Teh”, SRL „Clasic SV”, SRL „Inter Trade Investment Company” și Oleg Gonța, conform contractelor de fidejusiune din 09 aprilie 2013.

A afirmat că, conform pct. 7.1. din contractul de împrumut și pct. 1.1 din contractele de fidejusiune, pârâții s-au obligat să ramburseze împrumutul în rate, în conformitate cu graficul anexat la contract.

A relevat că, în detrimentul obligațiilor asumate, pârâții nu au achitat plățile conform prevederilor contractuale și au acumulat datorii.

A notat că, în scopul soluționării prealabile a litigiului pe cale extrajudiciară, la 08 mai 2013 pârâților le-a fost expediată o notificare, care a fost recepționată la 14 mai 2013, prin care au fost atenționați despre încălcarea obligațiilor asumate și le-a fost acordat un termen pentru achitarea restanțelor.

A declarat că, în termenul acordat, precum și în perioada următoare până la depunerea prezentei cereri, pârâții permanent se aflau în întârziere și depuneau cereri de anulare a penalităților, la 10 decembrie 2013 și 19 martie 2014.

A invocat că, conform situației din 20 martie 2014, datoriile pârâților constituie 175619,60 de Euro, fiind compuse din 128574 de Euro, soldul împrumutului și 47036,69 de Euro, datorii restante (inclusiv cota-parte din sold, dobânda și penalitatea calculată).

A solicitat încasarea în mod solidar de la pârâți a datoriei în sumă de 175610,69 de Euro și a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, la 27 mai 2014 ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a depus cerere de concretizare a pretențiilor, invocând la 29 noiembrie 2012 între ÎCS „Total Leasing&Finance” SA și SRL „Turbilon Teh” a fost semnat contractul de buy-back, conform căruia ultimul s-a obligat să răscumpere tractorul de model CASE Steiger STX 500, motor E002187835, caroseria ZCF130349, culoare roșie, numărul de înmatriculare FR-A 919, care a fost procurat de către SRL „Liuvar Exim” și gajat în favoarea ÎCS „Total Leasing&Finance” SA (f. d. 44, 45, vol. I).

A menționat că, conform acordului adițional din 29 noiembrie 2012, obligațiile SRL „Turbilon Teh” au fost preluate de către SRL „Inter Trade Investment Company”.

A susținut că, în condițiile contractului de buy-back, SRL „Inter Trade Investment Company” se obliga să răscumpere bunul mobil menționat în cazul în care ÎCS „Total Leasing&Finance” SA își exercită dreptul de gaj și intră în posesia

bunului, fie prin transmiterea benevolă a dreptului de proprietate de către SRL „Liuvar Exim”, cu eliberarea facturii fiscale, prețul de răscumpărare a bunului urmând a fi stabilit în temeiul facturii fiscale eliberate de către SRL „Liuvar Exim”.

A afirmat că, conform facturii fiscale nr. JB2258038 din 31 decembrie 2013, SRL „Liuvar Exim” a transmis tractorul SRL „Inter Trade Investment Company”, ultima având obligația de a achita creditorului gajist ÎCS „Total Leasing&Finance” SA prețul de 3130000 de lei, în termen de 90 de zile, scadența fiind la 31 martie 2014.

A relevat că, în detrimentul obligațiilor asumate, SRL „Inter Trade Investment Company” nu a achitat ÎCS „Total Leasing&Finance” SA prețul de răscumpărare nici până la momentul depunerii prezentei cereri.

A invocat că, în vederea soluționării extrajudiciare a litigiului, a expediat în adresa SRL „Inter Trade Investment Company” notificarea nr. 375 din 24 aprilie 2014, prin care a solicitat achitarea datoriilor până la 30 aprilie 2014, însă datoriile nu au fost achitate în termenul solicitat.

A mai invocat că, datoriile aferente contractului de împrumut nr. 958I-2013-NEA din 09 aprilie 2013 au fost stinse parțial și la 27 aprilie 2014 datoriile rămase constituie 131013,31 de Euro.

A solicitat încasarea în mod solidar de la SRL „Neaos”, SRL „Turbilon Teh”, SRL „Clasic SV”, SRL „Inter Trade Investment Company” și Oleg Gonța a datoriei în mărime de 131013,31 de Euro și a cheltuielilor de judecată, precum și încasarea de la SRL „Inter Trade Investment Company” a datoriei în mărime de 3191099 de lei.

În ședința de judecată a primei instanțe din 16 aprilie 2015 SRL „Neaos”, SRL „Inter Trade Investment Company” și Oleg Gonța, reprezentați de către avocatul Pavel Pitihin, au depus o cerere, prin care au solicitat scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol în temeiul art. 267 lit. a) CPC.

Prin încheierea din 16 aprilie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost respinsă cererea depusă de către SRL „Neaos”, SRL „Inter Trade Investment Company” și Oleg Gonța, reprezentați de către avocatul Pavel Pitihin, cu privire la scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol ca fiind neîntemeiată.

Ulterior, ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a depus cerere de modificare a pretențiilor, invocând că, conform situației din 05 iunie 2015, datoriile părților, conform contractului de împrumut nr. 958I-2013-NEA din 09 aprilie 2013, constituie 65266,13 Euro, compuse din 52475,94 de Euro, soldul împrumutului, 1064,74 de Euro, dobânda și 11725,45 de Euro, penalitate (f. d. 143-146, vol. I).

A menționat că, la 17 iunie 2014 a fost semnat contractul de împrumut nr.16141-2014-INT, conform căruia ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a acordat SRL „Inter Trade Investment Company” un împrumut în mărime de 3130000 de lei, pe un termen de 24 luni, în scopul onorării obligațiilor conform contractului de buy-back din 29 noiembrie 2012, modificat prin acordul adițional din 31 decembrie 2013.

A susținut că, rambursarea oportună a plăților, conform contractului de împrumut enunțat, a fost asigurată prin fidejusiunea SRL „Turbilon Teh”, SRL „Clasic SV”, SRL „Neaos” și Oleg Gonța.

A afirmat că, conform pct. 7.1. din contractul de împrumut și pct. 1.1. din contractele de fidejusiune, pârâtul s-a obligat să ramburseze împrumutul în rate, conform graficului de rambursare, anexat la contract.

A notat că, conform situației din 05 iunie 2015, datoriile SRL ”Inter Trade Investment Company”, conform contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014, constituie 3068518,13 lei și sunt compuse din 2597619,78 de lei, soldul împrumutului, 150974,25 de lei, dobânda și 319924,10 lei, penalitate.

A declarat că, în scopul soluționării prealabile a litigiului pe cale extrajudiciară, pârâților le-au fost expediate notificări, prin care au fost atenționați despre încălcarea obligațiilor asumate și le-a fost acordat un termen pentru achitarea restanțelor, însă în termenul acordat, precum și în perioada următoare până la depunerea prezentei cereri, pârâții permanent se aflau în întârziere.

A solicitat încasarea în mod solidar de la SRL „Neaos”, SRL „Turbilon Teh”, SRL „Clasic SV”, SRL „Inter Trade Investment Company” și lui Oleg Gonța a datoriilor în mărime de 65266,13 Euro și 3068518,13 lei și a cheltuielilor de judecată.

La 16 noiembrie 2015 SRL „Clasic SV” a depus o cerere, prin care a solicitat scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol în temeiul art. 267 lit. a) CPC.

Prin încheierea din 18 noiembrie 2015 a Judecătorei Centru, mun. Chișinău a fost respinsă cererea depusă de către SRL „Clasic SV” cu privire la scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol ca fiind neîntemeiată.

Pe parcursul judecării cauzei ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a mai depus cereri de modificare a pretențiilor, în final solicitând încasarea în mod solidar de la SRL „Neaos”, SRL „Turbilon Teh”, SRL „Clasic SV”, SRL „Inter Trade Investment Company” și Oleg Gonța a datoriei în sumă de 68317,91 de Euro și a cheltuielilor de judecată, precum și încasarea de la SRL „Inter Trade Investment Company” SRL a datoriei în sumă de 3768407,99 de lei (f. d. 1, 2, vol. II).

În ședința de judecată a primei instanțe din 23 februarie 2016 SRL „Neaos”, SRL „Inter Trade Investment Company” și Oleg Gonța, reprezentați de către avocatul Pavel Pitihin, au depus o cerere, prin care au solicitat scoaterea cererilor de modificare a pretențiilor de pe rol (f. d. 143, 178, 195, vol. I), deoarece aceste cereri au fost depuse de către o persoană neîmpuțernicită.

Prin încheierea din 23 februarie 2016 a Judecătorei Centru, mun. Chișinău a fost respinsă cererea depusă de către SRL „Neaos”, SRL „Inter Trade Investment Company” și Oleg Gonța, reprezentați de către avocatul Pavel Pitihin, cu privire la scoaterea cererilor de modificare a pretențiilor de pe rol ca fiind neîntemeiată.

La 18 aprilie 2016 SRL „Turbilon-Teh” a depus o cerere, prin care a solicitat scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol în temeiul art. 267 lit. a) CPC.

Prin încheierea protocolară din 02 iunie 2020 a Judecătorei Centru mun. Chișinău a fost respinsă cererea depusă de către SRL „Clasic SV” cu privire la scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol.

Ulterior, SRL „Inter Trade Investment Company” SRL a depus cerere reconvențională împotriva ÎCS „Total Leasing&Finance” SA cu privire la constatarea achitării plăților pe contractul de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17

iunie 2014, conform destinației indicate în ordinele de plată nr. 171 din 24 iulie 2014, 20 august 2014, nr. 237 din 11 septembrie 2014, nr. 354 din 09 decembrie 2014, nr.386 din 24 decembrie 2014, nr. 68 din 09 aprilie 2015 și nr. 117 din 20 mai 2015, cu deducerea acestora din soldul la împrumut (f. d. 94, 95, vol. II).

În motivarea acțiunii reconvenționale pârâtul a indicat că, ÎCS „Total Leasing&Finance” SA pretinde încasarea datoriei pe contractul de împrumut enunțat, pe care le-a achitat în baza ordinelor de plată enunțate.

A susținut că, pe parcursul derulării raporturilor juridice rezultate din contractul de împrumut enunțat, își executa în mod corespunzător obligațiile de plată a ratelor la împrumut și dobânda aferentă, conform ordinelor de plată menționate, însă ajungând la contul ÎCS „Total Leasing&Finance” SA, acesta în mod ilegal nu deducea la scăderi, în corespundere cu destinația indicată în ordinele de plată, sumele achitate, prejudiciindu-l, astfel, prin solicitarea achitării repetate a unor sume, care deja au fost achitate.

La 15 septembrie 2016 SRL „Inter Trade Investment Company” a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiunea reconvențională, invocând că, ÎCS „Total Leasing&Finance” SA, conform contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014, s-a obligat să-i acorde un împrumut în sumă de 3130000 de lei (f. d. 103-105, vol. II).

A menționat că, obiectul contractului de împrumut enunțat nu a fost executat niciodată de către ÎCS „Total Leasing&Finance” SA și nu a transferat la contul său bancar suma menționată.

A afirmat că, ÎCS „Total Leasing&Finance” SA nu avea nici un drept să solicite de la SRL „Inter Trade Investment Company” restituirea mijloacelor bănești, în temeiul contractului de împrumut enunțat, deoarece între aceste entități nu există nici un raport obligațional, care ar rezultat din acest contract de împrumut.

A solicitat constatarea nulității contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014, ca act juridic fictiv, simulat și ca fiind fără cauză.

Pe parcursul examinării cauzei SRL „Inter Trade Investment Company” a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiunea reconvențională, prin care a solicitat constatarea nulității contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014 în temeiul art. 221 din Codul civil, aplicarea efectelor nulității contractului de împrumut enunțat prevăzute de art. 219 alin. (2) din Codul civil, obligarea ÎCS „Total Leasing&Finance” SA de a restitui SRL „Inter Trade Investment Company” suma de 888404,48 de lei și încasarea de la reclamant a cheltuielilor de efectuare a expertizei în sumă de 32350 de lei (f. d. 188-190, vol.III).

La 19 decembrie 2018 ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea în mod solidar de la pârâți a datoriei în sumă de 103923,14 Euro și a cheltuielilor de judecată, precum și încasarea de la SRL „Inter Trade Investment Company” a datoriei în sumă de 5603948,64 de lei (f.d. 73-75, vol. IV).

Prin hotărârea din 16 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de către ÎCS „Total Leasing&Finance” SA, au fost încasate în mod solidar de la SRL „Neaos”, SRL „Trade Investment Company”, SRL „Turbilon Teh”, SRL „Clasic SV” și Oleg Gonța în beneficiul ÎCS „Total

Leasing&Finance” SA datoria în sumă de 2950,31 de Euro conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii și dobânda de întârziere în sumă de 230924,98 de lei, a fost încasată de la SRL „Inter Trade Investment Company” în beneficiul ÎCS „Total Leasing&Finance” SA datoria în sumă de 1534299,41 de lei și a fost încasată în mod solidar de la SRL „Neaos”, SRL „Inter Trade Investment Company”, SRL „Turbilon Teh”, SRL „Clasic SV” și Oleg Gonța în beneficiul ÎCS „Total Leasing&Finance” SA taxa de stat în sumă de 12840 de lei. A fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea reconvențională depusă de către SRL „Inter Trade Investment Company”.

Prin decizia din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către ÎCS „Total Leasing&Finance” SA, a fost admis apelul declarat de către SRL „Neaos”, SRL „Inter Trade Investment Company”, SRL „Turbilon Teh”, SRL „Clasic SV” și Oleg Gonța, au fost casate hotărârea din 16 aprilie 2019, încheierile din 16 aprilie 2015, 18 noiembrie 2015 și 23 februarie 2016 și încheierea protocolară din 02 iunie 2016 ale primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, sub formă de încheiere, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a fost scoasă de pe rol pe motivul nerespectării procedurii extrajudiciare de soluționare a litigiului și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea reconvențională depusă de către SRL „Inter Trade Investment Company”, a fost constatată nulitatea absolută a contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014, cu obligarea ÎCS „Total Leasing&Finance” SA de a restitui SRL „Inter Trade Investment Company” suma de 888404,48 de lei, ca efect al nulității actului juridic și au fost încasate de la ÎCS „Total Leasing&Finance” SA în beneficiul lui Oleg Gonța cheltuielile de efectuare a expertizei în sumă de 32350 de lei și taxa de stat în sumă de 9630 de lei.

La 30 ianuarie 2020 ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel în partea admiterii acțiunii reconvenționale și hotărârii primei instanțe în partea încasării de la SRL „Inter Trade Investment Company” a datoriei în sumă de 1534299,41 de lei și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a pretenției sale cu privire la încasarea de la SRL „Inter Trade Investment Company” a datoriei în sumă de 5603948,64 de lei, ce reiese din contractul de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014 și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a indicat că, nu este acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele judecătorești au interpretat în mod eronat legea și au dat o apreciere arbitrară probelor prezentate de către părți.

A menționat că, nu este de acord cu constatările instanței de apel, care au stat la baza deciziei recurate, or, recurentul ÎCS „Total Leasing&Finance” SA, cît și intimatul SRL „Inter Trade Investment Company”, la momentul semnării contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014, au specificat clar că, acordarea împrumutului în sumă de 3130000 de lei nu va avea loc prin intermediul unui transfer bancar ordinar, ci va fi reținut de către recurent în scopul obligațiilor asumate de către SRL „Inter Trade Investment Company” prin intermediul contractului de buy-back din 29 noiembrie 2012, modificat ulterior prin Acord adițional nr. 1 din 31 decembrie 2013, ca urmare a transmiterii de către

debitorul gajist SRL „Liuvar-Exim”, în baza facturii fiscale seria nr. JB2258038 din 31 decembrie 2013, a tractorului de model Case Steiger STX500, motor E002187835, caroseria ZCF130349, culoare roșie, numărul de înmatriculare FR-A 919 către SRL „Inter Trade Investment Company”.

A susținut că, având în vedere scopul și modalitatea eliberării împrumutului stipulat în contractul de împrumut enunțat, un transfer bancar ar fi lipsit de logică.

A afirmat că, în factura fiscală seria nr. JB2258038 din 31 decembrie 2013 figura prețul valorii mărfurilor transmise în mărime de 3130000 de lei, sumă care este identifică (ceea ce este și firesc să fie) cu valoarea obligațiilor asumate de către SRL „Inter Trade Investment Company” prin intermediul contractului de buy-back din 29 noiembrie 2012, modificat ulterior prin Acordul adițional nr. 1 din 31 decembrie 2013.

A relevat că, la materialele cauzei au fost anexate o serie de interpelări întocmite de către Oleg Gonța, administratorul SRL „Inter Trade Investment Company” și expediate în adresa BC „Moldindconbank” SA, BC „Energbank” SA, BC „Victoriabank” SA și BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA, prin care a solicitat eliberarea unui certificat privind încasarea/lipsa încasării în conturile de decontare sau împrumut ale acestei companiei în anul 2014 a sumelor bănești (de indicat valoarea acestora, data și în baza cărui contract au fost transferate) de la ÎCS „Total Leasing&Finance” SA, a sumei de 3130000 de lei în baza contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014.

A considerat că, aceste demersuri au fost înaintate vădit cu rea-intenție, cu scopul de a crea o percepție incorectă instanțelor de judecată la judecarea litigiului dat și experților judiciari la efectuarea expertizei judiciare ce ține de relațiile contractuale de împrumut între ÎCS „Total Leasing&Finance” SA și SRL „Inter Trade Investment Company” ce reies din contractul de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014.

A notat că, instanțele judecătorești au perceput incorect sensul și scopul urmărit de către părți ca urmare a semnării contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014.

A specificat că, sensul și conținutul contractului de împrumut enunțat respectă întru totul prevederile art. 195, 199 alin. (1), 206, 512, 513, 572 alin. (2), 666-679 și 704 din Codul civil (în vigoare la data semnării contractului) și nu intră nicidecum în contradicție cu acestea.

A declarat că, SRL „Liuvar-Exim” a confirmat faptul că, a transmis tractorul ca urmare a executării contractului de buy-back din 29 noiembrie 2012, ulterior modificat prin Acordul adițional nr. 1 din 31 decembrie 2013.

A invocat că, a explicat în detaliu și desfășurat modalitatea de calcul a datoriilor SRL „Inter Trade Investment Company”, ce reies din contractul de împrumut enunțat și care au fost calculate în strictă conformitate cu prevederile contractului de împrumut. Toate sumele bănești recepționate de la SRL „Inter Trade Investment Company” au fost alocate de către ÎCS „Total Leasing&Finance” SA în strictă conformitate cu regulile ce țin de prioritatea plăților (în prezent imputația plăților).

A remarcat că, conform raportului de expertiză nr. 512-517 din 20 aprilie 2018, experții judiciari au ajuns la concluzia că, luând în considerare prevederile contractului de buy-back din 29 noiembrie 2012 și ale contractului de împrumut nr.1614I-2014-INT din 17 iunie 2014, datoria formată la situația de 17 iunie 2014 ar fi constituit 1971100 de lei, iar la 20 mai 2015 datoria SRL „Inter Trade Investment Company” față de ÎCS „Total Leasing&Finance” SA pentru tractorul de model CASE 500, caroseria nr. ZCF130349 este în mărime de 1534299,41 de lei.

A menționat că, SRL „Inter Trade Investment Company” nu a adus nici o obiecție atât la semnarea contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014, cât și pe parcursul termenului său de acțiune pînă cînd ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a solicitat încasarea silită a datoriilor prin intermediul instanței de judecată. Mai mult ca atât, de către SRL „Inter Trade Investment Company” au fost achitate plăți aferente achitării datoriilor în baza contractului de împrumut nr.1614I-2014-INT din 17 iunie 2014 în sumă totală de 888404,48 de lei și nu a comunicat în nici un fel atunci careva circumstanțe de declarare a nulității contractului de împrumut.

A considerat că, concluziile experților din raportul de expertiză nr. 512-517 din 20 aprilie 2018 ce țin de relațiile dintre ÎCS „Total Leasing&Finance” SA și SRL „Inter Trade Investment Company” sunt eronate, nefondate și nu au nici un suport probatoriu, or, reprezintă niște aberații matematice ale acestora care nu pot fi luate în considerare la examinarea prezentului litigiu.

A susținut că, instanța de apel nu a verificat toate circumstanțele și raporturile juridice, care urmau a fi stabilite în hotărârea primei instanțe. Or, a fost ignorat în mod grav faptul că, nu ar fi existat o novație în legătură cu semnarea contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014, prin care părțile, de comun acord, au stabilit că va fi stinsă o altă obligație ca urmare a acordării împrumutului și, anume, a obligației ce reiese din contractul de buy-back din 29 noiembrie 2012, ulterior modificat prin Acordul adițional nr. 1 din 31 decembrie 2013.

A afirmat că, instanța de apel s-a bazat soluția doar pe faptul că, nu ar fi fost efectuat transferul bancar al sumei împrumutului în mărime de 3130000 de lei, ignorând prevederile pct. 1.2 și 3.1 din contractul de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014, prin care părțile contractului au stabilit expres efectele și intențiile dorite din semnarea acestui act juridic și, anume, acel de a stinge o altă obligație între aceleași părți, dar care izvoră din contractul de buy-back din 29 noiembrie 2012, ulterior modificat prin Acordul adițional nr. 1 din 31 decembrie 2013.

A relatat că, instanța de apel s-a referit în motivarea deciziei sale doar la o simplă constatare a unui fapt, care nici nu a fost negat sau ascuns de către ÎCS „Total Leasing&Finance” SA și, anume, că suma împrumutului nu ar fi fost transferată la contul bancar al împrumutătorului.

A considerat că, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin de către instanțele judecătorești.

A notat că, instanța de apel nu a aplicat norma de drept materială corectă pentru examinarea relațiilor ce reies din contractul de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014, iar, ca urmare, a pronunțat o hotărâre, ce contravine legislației în vigoare.

A invocat că, instanța de apel a dat o calificare juridică incorectă raportului litigios între ÎCS „Total Leasing&Finance” SA și SRL „Inter Trade Investment Company” și a interpretat eronat legea.

A considerat că, sunt greșite concluziile instanțelor judecătorești cu privire la drepturile și obligațiile ce reies din contractul de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014.

Prin referința depusă la 19 iunie 2020 SRL „Neaos”, SRL „Inter Trade Investment Company”, SRL „Turbilon Teh”, SRL „Clasic SV” și Oleg Gonța au solicitat de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 04 noiembrie 2020 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din materialele dosarului rezultă că, la 09 aprilie 2013, între ÎCS „Total Leasing” SA, în prezent ÎCS „Total Leasing&Finance” SA, în calitate de împrumutător și SRL „Neaos”, în calitate de împrumutat, a fost încheiat contractul de împrumut nr. 958I-2013-NEA, conform căruia ultimului i-a fost acordat un împrumut în mărime de 300000 de Euro, pe un termen de 24 luni, în scopul achiziției tehnicii agricole destinate vânzării (f. d. 6-8, vol. I).

Conform ordinului de plată nr. 253 din 09 aprilie 2013, împrumutul a fost acordat în echivalentul MDL, ceea ce conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei la data plății constituia 4779091,95 de lei (f. d. 17, vol. I).

Tot la 09 aprilie 2013, întru asigurarea executării obligației de restituire la scadență a împrumutului și a dobânzilor aferente, cît și a altor sume datorate în baza contractului de împrumut enunțat, între ÎCS „Total Leasing” SA, în prezent ÎCS „Total Leasing&Finance” SA și SRL „Turbilon Teh”, SRL „Clasic SV”, SRL „Inter Trade Investment Company” și Oleg Gonța au fost încheiate contractele de fidejusiune nr. 122-NEA/TUR-13, 123-NEA/CLA-13, 124-NEA/GON-13 și 133-

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, la 17 iunie 2014, între ÎCS „Total Leasing&Finance” SA, în calitate de împrumutător și SRL „Inter Trade Investment Company”, în calitate de împrumutat a fost încheiat contractul de împrumut nr. 16141-2014-INT, conform căruia împrumutătorul s-a obligat să pună la dispoziția împrumutatului o sumă de bani în mărime de 3130000 de lei, pe un termen de 24 luni, în scopul onorării obligațiilor preluate conform contractului de buy-back din 29 noiembrie 2012, modificat și completat prin Acordul adițional nr.1 din 31 decembrie 2013, ce reprezintă costul tractorului de model CASE Steiger STX 500, motor E002187835, caroseria ZCF130349 (f. d. 150-155, vol. I).

Tot la 17 iunie 2014, întru asigurarea executării obligației de restituire la scadență a împrumutului și a dobânzilor aferente, cât și a altor sume datorate în baza contractului de împrumut enunțat, între ÎCS „Total Leasing&Finance” SA și SRL „Neaos”, FPC „Clasic SV” SRL, SRL „Turbilon Teh” și Oleg Gonța au fost încheiate contractele de fidejusiune nr. 241-ITI/NEA-14, 242-ITI/CLA-14, 243-ITI/TUR-14 și 244-ITI/GONO-14.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, care pe parcursul judecării cauzei a fost concretizată, ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a solicitat încasarea în mod solidar de la SRL „Neaos”, SRL „Turbilon Teh”, FPC „Clasic SV” SRL, SRL „Inter Trade Investment Company” și Oleg Gonța a datoriei în sumă de 103923,14 Euro, conform contractului de împrumut nr. 958I-2013-NEA din 09 aprilie 2013 și a cheltuielilor de judecată, precum și încasarea de la SRL „Inter Trade Investment Company” a datoriei în sumă de 5603948,64 de lei, conform contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014 (f. d. 73-75, vol. IV).

La rândul său, SRL „Inter Trade Investment Company”, înaintând cerere reconvențională, care pe parcursul judecării cauzei a fost concretizată, a solicitat constatarea nulității contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014 în temeiul art. 221 din Codul civil, aplicarea efectelor nulității contractului de împrumut enunțat prevăzute de art. 219 alin. (2) din Codul civil, obligarea ÎCS „Total Leasing&Finance” SA de a restitui SRL „Inter Trade Investment Company” suma de 888404,48 de lei și încasarea de la ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a cheltuielilor de efectuare a expertizei în sumă de 32350 de lei (f. d. 188-190, vol.III).

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii inițiale, încasând în mod solidar de la SRL „Neaos”, SRL „Trade Investment Company”, SRL „Turbilon Teh”, FPC „Clasic SV” SRL și Oleg Gonța în beneficiul ÎCS „Total Leasing&Finance” SA datoria în sumă de 2950,31 de Euro conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii și dobânda de întârziere în sumă de 230924,98 de lei, încasând de la SRL „Inter Trade Investment Company” în beneficiul ÎCS „Total Leasing&Finance” SA datoria în sumă de 1534299,41 de lei și încasând în mod solidar de la SRL „Neaos”, SRL „Inter Trade Investment Company”, SRL „Turbilon Teh”, FPC „Clasic SV” SRL și Oleg Gonța în beneficiul ÎCS „Total Leasing&Finance” SA taxa de stat în sumă de 12840 de lei, precum și netemeiniciei acțiunii reconvenționale.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către ÎCS „Total Leasing&Finance” SA și de către SRL „Neaos”, SRL „Trade

Investment Company”, SRL „Turbilon Teh”, FPC „Clasic SV” SRL și Oleg Gonța, a ajuns la concluzia netemeinicii apelului declarat de către ÎCS „Total Leasing&Finance” SA și temeinicii apelului declarat de către SRL „Neaos”, SRL „Trade Investment Company”, SRL „Turbilon Teh”, FPC „Clasic SV” SRL și Oleg Gonța, casând hotărârea, încheierile din 16 aprilie 2015, 18 noiembrie 2015 și 23 februarie 2016 și încheierea protocolară din 02 iunie 2016 ale primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, sub formă de încheiere, prin care a scos de pe rol cererea de chemare în judecată pe motivul nerespectării procedurii extrajudiciare de soluționare a litigiului și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a admis acțiunea reconvențională, a constatat nulitatea absolută a contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014, cu obligarea ÎCS „Total Leasing&Finance” SA de a restitui SRL „Inter Trade Investment Company” suma de 888404,48 de lei, ca efect al nulității actului juridic și a încasat de la ÎCS „Total Leasing&Finance” SA în beneficiul lui Oleg Gonța cheltuielile de efectuare a expertizei în sumă de 32350 de lei și taxa de stat în sumă de 9630 de lei.

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) CPC, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Iar, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, contrar acestor prevederi, instanța de apel, judecând apelurile, a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

În conformitate cu art. 267 lit. a) CPC, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută de lege sau prin contractul părților, de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară.

La caz, se reține că, instanța de apel a remarcat faptul că, ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizându-și pretențiile, a solicitat încasarea în mod solidar din contul SRL „Neaos”, SRL „Trade Investment Company”, SRL „Turbilon Teh”, FPC „Clasic SV” SRL și Oleg Gonța a sumei de 5603948,64 de lei, aferentă contractului de

împrumut nr. 1614, compusă din: 2597619,78 de lei - soldul împrumutului, 309320,75 de lei - dobândă calculată până la 17 iunie 2015, 514293,12 lei - dobândă de întârziere, calculată pentru perioada 17 iunie 2016 – 19 decembrie 2018, 861751,75 de lei - calculată pentru perioada 23 august 2015 - 23 februarie 2016, 1308123,24 de lei - penalitate calculată pentru perioada 19 iunie 2018 - 19 februarie 2018. Or, conform cererii de concretizare a pretențiilor din 19 decembrie 2018, ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a solicitat încasarea datoriei în sumă de 5603948,64 de lei, conform contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014, doar de la SRL „Inter Trade Investment Company” (f. d. 73-75, vol. IV).

Totodată, instanța de apel a reținut că, la materialele cauzei nu se regăsesc probe, care ar confirma că, ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, într-adevăr, ÎCS „Total Leasing&Finance” SA, înaintând pretenția cu privire la încasarea în mod solidar de la SRL „Neaos”, SRL „Turbilon Teh”, FPC „Clasic SV” SRL, SRL „Inter Trade Investment Company” și Oleg Gonța a datoriei în sumă de 103923,14 Euro, conform contractului de împrumut nr. 958I-2013-NEA din 09 aprilie 2013, nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, nefiind anexate nici cererile prelabile adresate SRL „Neaos”, SRL „Turbilon Teh”, FPC „Clasic SV” SRL, SRL „Inter Trade Investment Company” și Oleg Gonța și nici avizele de recepție a acestora de către ultimele.

La materialele dosarului a fost anexată notificarea ÎCS „Total Leasing&Finance” SA nr. 371 din 08 mai 2013 expediată la adresa SRL „Neaos”, însă prin această notificare ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a solicitat constituirea gajului în favoarea ÎCS „Total Leasing&Finance” SA asupra bunului menționat la pct. 1.6.2. din contract pînă la 30 aprilie 2013 (f. d. 18, vol. I).

De asemenea, pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, ÎCS „Total Leasing&Finance” SA, înaintând pretenția cu privire la încasarea de la SRL „Inter Trade Investment Company” a datoriei în sumă de 5603948,64 de lei, conform contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014, a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară.

Or, conform notificării nr. 2425 din 10 decembrie 2014 expediată la adresa SRL „Inter Trade Investment Company” și recepționată de către aceasta la 12 decembrie 2014, ÎCS „Total Leasing&Finance” SA a informat SRL „Inter Trade Investment Company” despre faptul că, conform situației din 10 decembrie 2014, suma totală a datoriilor împrumutatului, aferente contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014, constituie 2886135,60 de lei – soldul împrumutului, 36344,92 de lei – dobânda neachitată și 1047,20 de lei - penalitățile calculate conform contractului de împrumut și a solicitat ca pînă la 20 decembrie 2014 să achite integral datoriile enunțate (f. d. 204-206, vol. I).

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel greșit a scos de pe rol pretenția înaintată de către ÎCS „Total Leasing&Finance” SA cu privire la încasarea de la SRL „Inter Trade Investment Company” a datoriei în sumă de 5603948,64 de lei, conform contractului de împrumut nr. 1614I-2014-INT din 17 iunie 2014.

La caz, se mai reține că, instanța de apel a menționat că, pe parcursul examinării cauzei SRL „Neaos”, SRL „Inter Trade Investment Company” și Oleg Gonța (f. d. 108-112, vol. I), SRL „Turbilon Teh” (f. d. 46, 47, vol. II) și FPC „Clasic SV” SRL (f. d. 192-194, vol. I), prin cererile înaintate, au solicitat scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată pe motivul nerespectării procedurii prealabile de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară de către ÎCS „Total Leasing&Finance” SA, iar prima instanță, prin încheierile din 16 aprilie 2015, 18 noiembrie 2015 și 23 februarie 2016 și prin încheierea protocolară din 02 iunie 2016, neîntemeiat a respins cererile cu privire la scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată.

Actele cauzei denotă faptul că, prin încheierea din 23 februarie 2016 a Judecătorei Centru, mun. Chișinău a fost respinsă cererea depusă de către reprezentantul SRL „Neaos”, SRL „Inter Trade Investment Company” și Oleg Gonța, avocatul Pavel Pitihin cu privire la scoaterea de pe rol a cererilor de modificare a pretențiilor din cererea de chemare în judecată în baza art. 267 lit. c) CPC, care prevede că, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol dacă cererea este semnată sau este depusă în judecată de o persoană neîmputernicită (f. d. 15, 16, vol. II).

În contextul dat, instanța de recurs relevă că, cele descrise incontestabil indică la o examinare superficială a cauzei, fără a intra în esența litigiului apărut în speță.

Pe cale de consecință, erorile comise de instanța de apel nu pot fi corectate de instanța de recurs, motiv pentru care în speță se impune rejudecarea cauzei.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că, erorile judiciare în cauză nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și să adopte o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Întreprinderea cu capital străin „Total Leasing&Finance” societate pe acțiuni.

Se casează integral decizia din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea cu capital străin „Total Leasing&Finance” societate pe acțiuni împotriva Societății cu răspundere limitată „Neaos”, Societății cu răspundere limitată „Inter Trade Investment Company”, Societății cu răspundere limitată „Turbilon Teh”, Societății cu răspundere limitată „Clasic SV” și lui Oleg Gonța cu privire la încasarea datoriei și la cererea reconvențională depusă de către Societatea cu răspundere limitată „Inter Trade Investment Company” împotriva Întreprinderii cu capital străin „Total

Leasing&Finance” societate pe acțiuni cu privire la constatarea nulității contractului de împrumut, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic